FOAIA DUMINICALĂ A PAROHIEI „ŞERBAN VODĂ” † Anul XVI † Nr. 46 † (822) † 15 NOIEMBRIE 2026

Cuvântul care zideşte

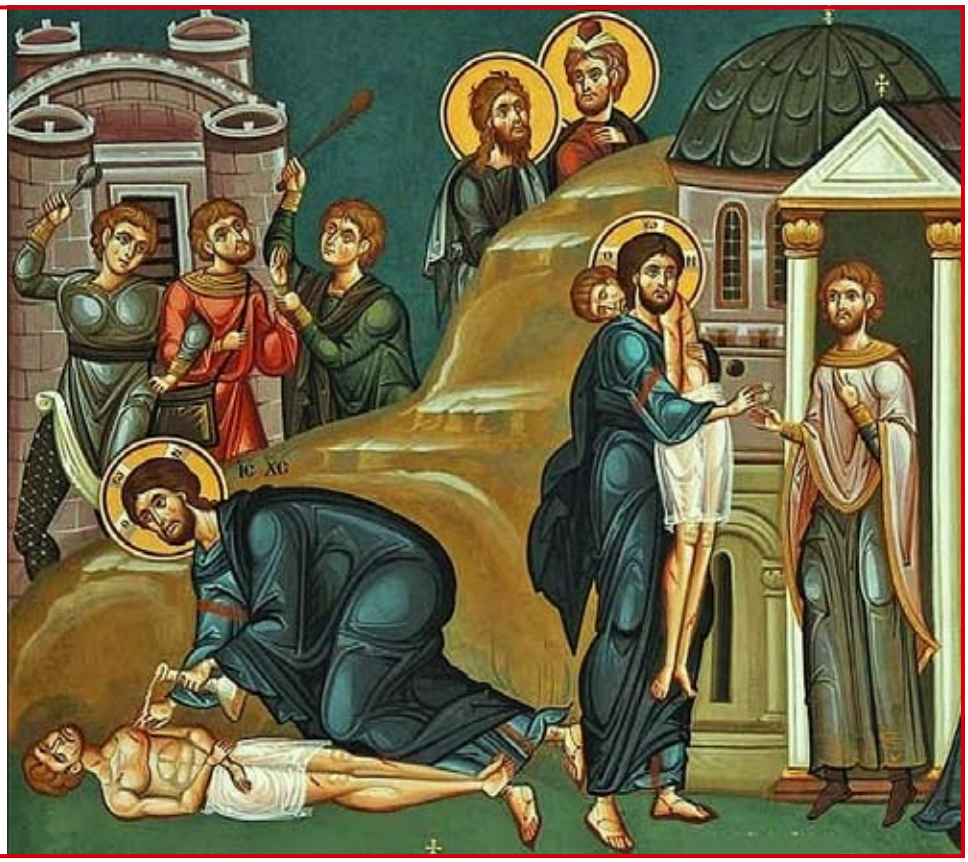
NU LIPSI DE LA LITURGHIA EUHARISTICĂ,
PENTRU CĂ EA NU ESTE COMPLETĂ FĂRĂ TINE!

www.parohiaserbanvoda.ro

Duminica Pildei samarineanului milostiv

IUBIREA MILOSTIVĂ ÎNSEAMNĂ SĂVÂRŞIREA BINELUI

DUMINICA A 25-A DUPĂ RUSALII
(Pilda samarineanului milostiv)
†) SF. CUV. PAISIE DE LA NEAMȚ;
SF. MC. ȘI MĂRTURISITORI:
GURIE, SAMONA
ȘI AVIV DIACONUL
(ÎNCEPUTUL POSTULUI NAȘTERII DOMNULUI)

Astăzi ne aflăm în Duminica a 25-a după Rusalii, zi în care Evanghelia zilei de la Luca, capitolul 10, ne-a relatat Pilda samarineanului milostiv. Însuşi numele pildei a intrat în cultura universală, denumind prin „samarineanul milostiv” pe omul milostiv, iubitor şi săritor în ajutorul celui aflat în suferinţă.

Mântuitorul Hristos a rostit această pildă în faţa unui învăţător de lege care cunoştea Legea, dar nu şi aplicarea ei. De aceea, Mântuitorul încheie discuţia cu el prin cuvintele: „Du-te de fă şi tu asemenea” (Luca 10, 37)!

Multe înţelesuri duhovniceşti desprindem din rostirea acestei parabole, dar parcă cea mai importantă temă a acestei parabole este iubirea de Dumnezeu şi de aproapele. Este foarte uşor să exprimi prin cuvinte noblețea atitudinii de întrajutorare a noastră faţă de aproapele, dar mai importantă decât atitudinea este fapta. Pentru că fapta este mai importantă decât gândul sau vorba, Mântuitorul se poziţionează de partea acelora pentru care expresia concretă a iubirii de Dumnezeu se vădeşte în iubirea faţă de aproapele, concretizată în fapte bune, în săvârşirea binelui faţă de aproapele.

Este foarte bine să gândim sau să exprimăm binele prin cuvinte, dar dacă nu purcedem la săvârşirea binelui faţă de aproapele, înseamnă că nu am depăşit nivelul pur teoretic al iubirii. Acest lucru a vrut să-l puncteze Mântuitorul în discuţia cu învăţătorul de lege care cunoştea doar partea teoretică în ceea ce priveşte iubirea aproapelui, fapt care ne implică şi pe noi, peste veacuri şi milenii, într-un program bine definit cu privire la săvârşirea binelui.

Avem şi exemplul adus la îndemână de către Domnul în parabolă, şi anume, atitudinea samarineanului, dar mai ales faptele. I s-a făcut milă şi nu a rămas doar cuprins de milă şi compasiune, ci a trecut la fapte concrete, menite să-l scoată pe aproapele din necaz.

Învăţătorul de lege care se credea stâlpul moralităţii în societatea iudaică, nu ştia nici măcar cine este aproapele lui, ba mai mult decât atât era şi cuprins de pizmă faţă de aproapele, de samarineanul pe care îl considera schismatic, încât nici nu i-a zis pe nume, ci s-a mărginit doar la a spune, „cel care a făcut milă”. Cât de revoltător este contrastul dintre cel care pomeneşte de iubire cu făţărnicie, dar nu face nimic şi cel care nu vorbeşte nimic despre iubire, dar o dovedeşte cu discreţie prin faptele iubirii sale milostive faţă de aproapele. La ce înalt grad de făţărnicie a ajuns „reperul naţional” al iudaismului, prin neimplicare, şi la ce înalt grad de trăire duhovnicească a ajuns un biet samarinean, considerat schismatic, dar iubitor şi săritor pentru cel aflat în primejdie?!

Înţelegem că împlinirea voii lui Dumnezeu şi îndreptarea prin iubire şi pocăinţă nu sunt privilegii exclusive ale iudeilor, cum nemeritat considerau

iudeii despre ei, ci aici este vorba despre universalismul mesajului mântuitor al lui Hristos, pe care El l-a evidențiat cu deosebită tărie în această parabolă.

Astfel, Ortodoxia reprezintă tezaurul mântuitor prin care omul este chemat la acțiune, la faptă, la punerea în lucrare și dinamizarea tuturor darurilor cu care Dumnezeu l-a încununat pe om, în iubire de Dumnezeu și semeni, pentru îndreptare și mântuire. ●

Pr. Adrian Chiriță

POSTUL NAȘTERII DOMNULUI, POSTUL DARURILOR ȘI AL BUCURIEI

În ziua de 14 noiembrie, menționată în calendarul ortodox drept „Lăsatul secului pentru Postul Crăciunului”, creștinii se pregătesc pentru marele praznic al Nașterii Domnului prin Postul Crăciunului, care durează 40 de zile, din ziua de 15 noiembrie până la 24 decembrie, inclusiv.

Al doilea ca importanță după Postul Sfintelor Paști, Postul Nașterii Domnului este mult mai ușor decât acesta, asemănându-se postului de vară al Sfinților Apostoli Petru și Pavel. Cele 40 de zile de post ce urmează amintesc de aceeași perioadă petrecută de Moise pe Muntele Sinai înainte de primirea Tablelor Legii.

Și noi, creștinii, urmând pilda celor din Vechiul Testament, avem datoria de a ne pregăti, prin post și rugăciune, pentru primirea Mântuitorului Hristos, Cel ce Se naște din Sfânta Fecioară Maria. Încă din secolele IV-V, Părinții Bisericii amintesc de Postul Nașterii Domnului, însă cu durată diferită. Fericitul Augustin îl menționează, iar episcopul Leon cel Mare al Romei (440-461) a rostit nouă cuvântări despre acest post, numit „postul din luna a zecea”.

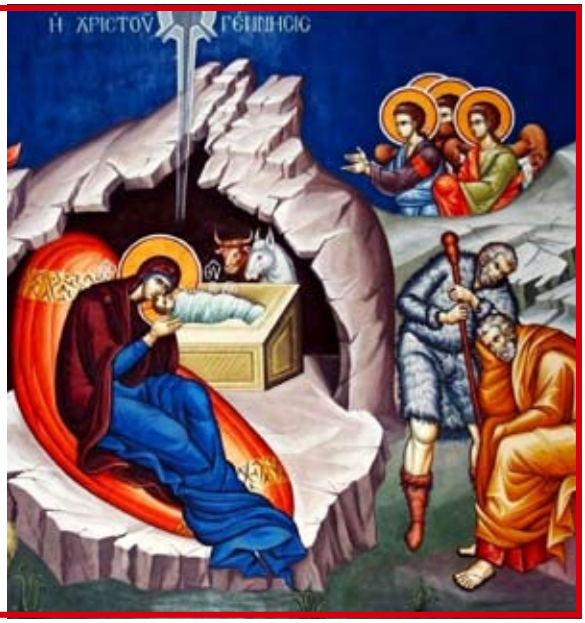
Uniformizarea se va face în anul 1166, când, la Sinodul de la Constantinopol, sub președinția patriarhului Luca Hrisoveghi, s-a stabilit ca Postul Nașterii Domnului să dureze 40 de zile, de la 15 noiembrie la 24 decembrie.

Pentru că acest post închipuie timpul Vechiului Testament, cântările liturgice rânduite se caracterizează prin numeroase profeții mesianice și cuvinte despre împlinirea făgăduinței Răscumpărătorului.

Cum postim în această perioadă?

După rânduială, în timpul acestui post, lunea, miercurea și vinerea nu mâncăm bucate cu untdelemn și nu bem vin. După orele 3-4 după-amiaza mâncăm o singură masă, cu hrană uscată sau legume fierte. Dacă în aceste zile cade un sfânt care să aibă Doxologie mare, dezlegăm la untdelemn și la vin. Dacă în aceste zile cade un sfânt care are Priveghere, dezlegăm la untdelemn, vin, pește. Dacă hramul bisericii cade într-o zi de luni, miercuri sau vineri, se face dezlegare la pește. Marți și joi se dezlegă la untdelemn și vin. Iar dacă marți sau joi cade un sfânt cu Doxologie mare, dezlegăm la pește.

Potrivit „Învățăturii de credință ortodoxă”, postul este o faptă de virtute, un exercițiu de înfrânare a poftelor trupului și de întărire a voinței, o formă de pocăință, deci, un mijloc de mântuire. Sfântul Vasile cel Mare ne spune că „adevăratul post este înstrăinarea de orice rău, înfrânarea limbii, depărtarea de mânie, despărțirea de pofte, clevetire, minciună, jurământ strâmb. Fuga de acestea este postul cel adevărat”.

În Postul Crăciunului avem dezlegare la pește sâmbăta și duminica, între 21 noiembrie (Intrarea Maicii Domnului în Biserică) și 20 decembrie (pomenirea Sfântului Ignatie Teoforul). Este un post ușor, iar anul acesta sunt 14 dezlegări la pește, pe care le găsim notate în calendar (21-23, 28-30 noiembrie 2026; 1, 3, 5-7, 12-13, 19 decembrie 2026). Unii consideră că sunt prea multe dezlegări la pește în acest post, deși în Biserica slavă și cea grecească sunt mai multe zile de dez-legare la pește, fiecare Biserică alegându-le pentru motive diferite. Dar aceste dezlegări nu sunt obligatorii, fiecare putând să mănânce cum crede de cuviință.

În ziua de 24 decembrie, înainte de Crăciun, se ajunează până la ora Ceasului al IX-lea (ora 15). Se obișnuia a se consuma grâu fiert amestecat cu miez de nucă, fructe și miere, amintind de postul proorocului Daniel și al celor trei tineri în Babilon, „care, deși erau hrăniți cu semințe, s-au arătat mai frumoși decât cei hrăniți cu multe desfătări.” În ziua respectivă, în multe părți din țară se face și pomană cu asemenea grâu fiert, ducându-se pe la casele rudelor și ale celor nevoiași, împreună cu foițe subțiri ca de plăcintă coapte, în care se înfășoară miez de nucă amestecat cu zahăr sau miere. Ele se numesc „scutecele Mântuitorului”. Ajunarea din această zi amintește de postul din perioada primară a creștinismului, când catehumenii ajunau în seara dinaintea Crăciunului, urmând a primi pentru prima oară Sfânta Taină a Euharistiei. Tot în această zi, credincioșii îl așteaptă pe preot ca să le vestească Nașterea Mântuitorului, cinstind în acest fel marele praznic ce va urma.

Înfrânarea de la orice rău

Postul bine primit de Dumnezeu nu se rezumă la postul de bucate. El este unul în care nu schimbăm numai bucatele, ci în primul rând ne schimbăm pe noi. Sfântul Ierarh Tihon de Zadonsk a subliniat în operele sale importanța și folosul postului, spunând că postul adevărat este „abținerea de la orice rău”, iar postitorul adevărat este „cel care se stăpânește să nu se mânie, să nu se înfurie, să nu facă răutate și să nu se răzbune. Postitor adevărat este cel care își pune pază gurii sale și se abține de la flecăreli, de la vorbe murdare, de la nebunii, clevetiri, osândiri, lingușeli, minciuni și de la orice defăimare. Postitor adevărat este cel care își înfrânează mâinile de la hoție, răpire, prădare, iar inima de la dorirea lucrurilor străine. Într-un cuvânt, adevărat postitor este cel care se îndepărtează de la orice rău.”

Așadar, în acest post al bucuriei să ne pregătim sufletul pentru praznicul Nașterii Domnului, postind cu grijă, spovedindu-ne și împărtășindu-ne cu atenție și evlavie, ca astfel să-L primim pe Pruncul Iisus în ieslea primitoare a inimii noastre. ●

Post cu folos duhovnicesc!

MAICA DOMNULUI, ROD AL VIEȚII CUCERNICE A SFINȚILOR PĂRINȚI IOACHIM ŞI ANA

Praznicul Intrării în biserică a Maicii Domnului de pe 21 noiembrie (numită în popor şi Vovidenia) sărbătoreşte ducerea cu evlavie, în biserica Legii vechi, adică în templul din Ierusalim, a Mariei, copila de trei ani care avea să fie Maica Domnului nostru, Iisus Hristos.

Sfântul şi Dreptul Ioachim, tatăl Născătoarei de Dumnezeu, era din seminția lui Iuda, urmaş pe linie paternă al regelui David. El a trăit în Nazaretul Galileii, având-o soție pe Sfânta Ana, din seminția lui Levi, din neamul lui Aaron, fiica lui Mathan preotul şi a Mariei din seminția lui Iuda din Betleem. Sfinții şi Drepții dumnezeieşti Părinți Ioachim şi Ana, un cuplu sterp şi în vârstă, au devenit în chip minunat părinții Maicii Domnului şi strămoşii Domnului Hristos.

Atât de mult au plăcut amândoi înaintea lui Dumnezeu, încât i-a învrednicit pe ei ca să fie născătorii Fecioarei fără de prihană, pe care de înainte a ales-o maică. Prin aceasta ne este cunoscută viața lor sfințită, bineplăcută lui Dumnezeu, pentru că li s-a dat lor fiica mai sfântă decât toți sfinții şi decât heruvimii mai cinstită. Deoarece nu erau în acea vreme pe pământ alți oameni mai bine primiți în fața lui Dumnezeu decât aceştia doi, Ioachim şi Ana, pentru viața lor cea curată.

În Sfânta Scriptură nu găsim nimic despre ei, dar tradiția creştină ne-a arătat numeroase întâmplări adevărate, în scrierile necanonice. Tradițiile sfinte ne învață faptul că ei erau drepți înaintea lui Dumnezeu, însă au fost încercați vreme îndelungată prin nerodire de prunci, pentru ca să se arate puterea Lui astfel. Au trăit fără copii timp de cincizeci de ani, necuprinşi de deznădejde. Puterea harului dumnezeiesc s-a împlinit doar după ce amândoi s-au nevoit cu mult post şi rugăciune.

La un praznic mare, s-a dus Ioachim la Ierusalim cu daruri. Arhiereul de atunci, Isahar, n-a vrut să i le primească, din cauza nerodirii lui. Asemenea a făcut şi un evreu la praznicul acela, spre întristarea şi adânca mâhnirea lui. El nu s-a întors atunci la casa lui, ci s-a retras în pustie pentru a se ruga Lui Dumnezeu timp de patruzeci de zile, vărsând lacrimi multe.

De asemenea şi Ana se ruga Lui Dumnezeu în casa ei. Rugăciunea ei s-a înălțat până la o asemenea înălțime, încât a cutezat să-I ceară lui Dumnezeu o minune, făcând un legământ de a se dedica pe deplin, pe sine şi pe copilul dăruit, Lui Dumnezeu. Atunci le-a ascultat Domnul rugăciunile lor, pentru că a trimis pe îngerul Său, ca să le binevestească naşterea minunată a Maicii Domnului. Şi minunea a avut loc!

Drepții ei părinți Ioachim şi Ana şi-au adus aminte de făgăduiala lor, aceea de a da în dar Lui Dumnezeu pe copila născută. Pentru a-şi înfăptui promisiunea, au chemat toate rudeniile lor din Nazaret unde trăiau, rudenii care erau de neam împărătesc şi arhieresc. Aducând şi cete de fecioare tinere, au pregătit mulțime de făclii şi au împodobit pe Preacurata Fecioară Maria cu podoabă împărătească. Atunci a fost însoțită până la treptele templului şi încredințată preoților. Arhiereul vremii, Zaharia, a dus-o în Sfânta Sfintelor din templu, unde intra numai arhiereul singur o dată pe an. Deoarece chivotul Legii vechi nu se mai afla acolo de la robia babilonică, se cuvenea să stea apoi Preacurata Maria, care avea să devină chivotul cel însuflețit al sfințeniei şi care avea să poarte pe Însuşi Dătătorul Legii.

A rămas Fecioara la templu, ducând o viață sfântă. Erau la templul din Ierusalim trei rânduri de chilii, în care locuiau fecioare şi văduve închinate Domnului, dar şi slujitori ai templului. În acest loc de bună-cuviință, Sfânta Fecioară a deprins de la fecioarele mai în vârstă lucrul de mână, citirea Scripturii dar mai ales rugăciunea. Odată ce Preacurata creştea, cu atât sporea şi harul ei, pentru că se ruga mult în Sfânta Sfintelor.

În fiecare zi ea se ruga de dimineață până în ceasul al treilea, apoi în ceasul al nouălea se trudea cu lucrul de mână, iar începând cu al nouălea ceas se ruga iarăşi până târziu în noapte. În fiecare seară, Arhanghelul Gavriil i se arăta împreună cu alți îngeri şi îi aducea hrană cerească, iar pe cea primită de la preoți ea o dădea săracilor.

Prin dragostea ei nemărginită, mila sa infinită, revărsate cu ajutorul sfintelor sale icoane, Maica Domnului rămâne pentru noi toți izvor nesecat de minuni şi model de jertfă deplină. Aşa cum Fecioara s-a născut ca rod al rugăciunii părinților ei sfinți, femeile pot aduce pe lume prunci spre bucuria proprie sau să îi pregătească pentru Biserică. Ei trebuie, aşadar, zămisliți cu rugăciune şi educați prin modelul de viață evlavioasă trăită de părinți.

Prin urmare, cu inimă umilită să cântăm şi noi: „Te mărim pe tine, Preasfântă Fecioară, îi cinstim pe Sfinții Tăi Părinți şi slăvim preaminunată naşterea Ta”.

Amin. ●

Florinela Ivaşcă

SFÂNTUL CUVIOS GRIGORIE DECAPOLITUL, OCROTITORUL CELOR STĂPÂNIȚI DE DUHURI RELE

Vineri, 20 noiembrie, Biserica Ortodoxă Română îl prăznuiește pe Sfântul Cuvios Grigorie Decapolitul, un sfânt cu adevărat deosebit ale cărui moaște se află la Mănăstirea Bistrița din județul Vâlcea încă de la sfârșitul secolului XV. Cuviosul a fost un mărturisitor al dreptei credințe, precum și un luptător iscusit împotriva prigoanei pornite de eretici asupra sfintelor icoane, făcându-se, astfel, vas ales al Duhului Sfânt.

Cuviosul s-a născut în cetatea Irinopolis din Decapole, din părinți înstăriți. Tatăl lui, Serghie, era rob al patimilor trupești, neîngrijindu-se în niciun fel de mântuirea sufletului. În schimb, mama lui, Maria, era o femeie credincioasă și iubitoare. De la aceasta va prelua, de altfel, modelul de credință, pe care îl va duce la desăvârșire.

La vârsta de 8 ani Grigorie a fost dat să învețe. În pauzele luate de la lecții mergea la biserică, având o afinitate pentru cântările lui David, în timpul cărora se aprindea de râvnă cerească. Încă de la acea vârstă fragedă, el cunoștea că trupul este trecător și doar sufletul veșnic, astfel că nu mânca feluri de mâncare sofisticate, ci simple, puține, hainele sale frumoase le împărțea săracilor și majoritatea timpului și-l petrecea în rugăciune sau citind din Sfânta Scriptură. Câți dintre noi oare, ajunși la vârsta maturității, facem acestea sau măcar ne gândim să le facem?

Împlinind vârsta majoratului, părinții au căutat să-l însoare, dar el a fugit pe ascuns din dorința de a-și păstra curățenia trupului. El s-a retras într-o mănăstire, egumenul ei fiind un episcop care a părăsit mănăstirea sa din cauza luptelor purtate de eretici împotriva sfintelor icoane. Tânărul Grigorie a aflat în egumen un prieten de încredere. El îi mărturisește dorința de a fi monah, iar egumenul îi recomandă să petreacă în nevoință cu anume călugări.

Nu după mult timp, tatăl lui Grigorie, Serghie, trece la cele veșnice. Mama, rămasă singură, pornește în căutarea fiului său. Aflându-l într-un sfârșit, a înțeles misiunea lui pe pământ. Un singur lucru îi cere, însă: să meargă la mănăstirea de obște la care este și fratele său pentru a se nevoi împreună. Fără să cârtească în vreun fel, sfântul i-a îndeplinit dorința.

Egumen al acelei mănăstiri era un eretic, iar monahul Grigorie nu a ezitat în a-l mustra în fața tuturor fraților de mănăstire. Egumenul nu a putut suporta acea mustrare, astfel că a poruncit fraților să-l lovească fără milă. Pentru fiecare lovitură primită sfântul a dat slavă lui Dumnezeu pentru șansa de a se jertfi în numele credinței celei adevărate. După ce a primit și ultima lovitură, el a fugit de la mănăstire, retrăgându-se la o alta, acolo unde egumenul era Simeon, o rudă a mamei sale. De altfel, Simeon era și arhimandrit și mai-mare peste toate mănăstirile din cetate. Sfântul a acceptat cu bucurie atât învățăturile și îndemnurile, cât și ascultările și canoanele. Datorită acestei atitudini față de rânduielile monahicești, el și-a câștigat o mulțime de virtuți, printre care smerenia, dreapta cugetare, răbdarea, blândețea și, nu în ultimul rând, dragostea. A devenit rapid iubit de toți frații, aceștia numindu-l înger al lui Dumnezeu.

Când s-au împlinit 14 ani de la venirea în mănăstire, i-a cerut binecuvântarea egumenului Simeon pentru a se retrage într-o chilie. A găsit loc într-o peșteră situată într-o prăpastie adâncă, peșteră care, însă, era locuită de legiuni de diavoli. Grigorie nu s-a înspăimântat, ci s-a înarmat cu Sfânta Cruce. Cu cât chinurile pricinuite de diavoli sporeau, cu atât sporea și încrederea lui în Dumnezeu. Pentru vitejia sa, peștera s-a umplut de lumină și mireasmă cerești. Crezând că semnele sunt amăgiri de la cel rău, monahul Grigorie a trimis cuvânt lui Simeon, povestindu-i cele întâmplate. Ajuns în peștera monahului, Simeon s-a umplut de bucurie sufletească și i-a spus că semnele vesteau curățirea totală de patimi. De asemenea, egumenul l-a sfătuit să pornească în lume pentru a învinge ereziile iconoclaste.

Sfântul a ajuns în diverse locuri, de la Efes și Tesalonic până la Roma și Sicilia. În ciuda nedreptăților la care a fost supus, el nu înceta să propovăduiască Evanghelia lui Hristos. Pentru curajul și loialitatea sa, Dumnezeu l-a răsplătit cu darul vindecării atât a bolilor trupești, cât și a celor sufletești. Multe minuni ale sale au în centru oameni stăpâniți de duhurile necurate. Viețile oamenilor au fost îmbunătățite cu adevărat, printre care și viața unei femei cu patima desfrânării. Ea a fost atât de impresionată de întâlnirea cu monahul Grigorie încât și-a dedicat întreaga viață lui Hristos, alegând calea călugăriei.

În ultimul an al vieții lui pământești, Sfântul a suferit de epilepsie, zăcând la pat. Totuși, boala nu l-a împiedicat să se roage lui Dumnezeu și să îi mulțumească pentru darurile Sale. A trecut la Domnul în anul 842, numărându-se în ceata celor drepți. Minunile sale au continuat și după moarte.

El devine, astfel, sprijinul nostru în lupta cu cel rău și, totodată, mijlocitor în fața tronului Ceresc. ●

Ana-Maria Gherman

PROGRAMUL BISERICII ȘERBAN VODĂ ÎN PERIOADA 15-22 NOIEMBRIE 2026

ZIUA	*ORA*	*SLUJBE/activități*
Duminică 15.11	08^{00}-12^{00}	Hram – †) Sf. Cuv. Paisie de la Neamț – Duminica a 25-a după Rusalii (Pilda samarineanului milostiv) – Utrenia, Sfânta Liturghie
Miercuri 18.11	07^{30}-09^{30}	Sfânta Liturghie
	16^{30}-18^{00}	Sfântul Maslu
Vineri 20.11	07^{30}-09^{30}	Sfânta Liturghie
	17^{00}-20^{00}	Vecernie, Litie, Acatist, Molitfele Sf. Vasile cel Mare, ale Sf. Ioan Gură de Aur și ale Sf. Ciprian
Sâmbătă 21.11	08^{00}-12^{00}	(†) Intrarea în biserică a Maicii Domnului – Utrenia, Sf. Liturghie, Parastas pentru pomenirea morților
Duminică 22.11	08^{00}-12^{00}	Duminica a 26-a după Rusalii (Pilda bogatului căruia i-a rodit țarina) Utrenia, Sfânta Liturghie

ISSN 2821 - 7071 ISSN-L 2821 - 7071

CONTRIBUȚIA ENORIAȘILOR PAROHIEI „ȘERBAN VODĂ” PENTRU ANUL 2026 ESTE DE 100 LEI